

Załącznik Nr 2

do decyzji Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska o środowiskowych uwarunkowaniach z dnia 9 lipca 2010 r., znak RDOŚ-32-WOOS.TŚ/6613/2-29/2010/at,ac.

Działania minimalizujące dla cennych obiektów przyrodniczych nie objętych ochroną prawną, położonych w bezpośrednim sąsiedztwie trasy inwestycji, bądź przez nią przecinane, stanowiących siedliska roślin i zwierząt chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

Lp.	Nr na mapie inwentaryzacyjnej/km	Charakterystyka obiektu	Forma oddziaływania	Działania minimalizujące
1.	004/ km 26+500	torfowisko przejściowe (kod 7140) z bogatym stanowiskiem kruszyny pospolitej (<i>Frangula alnus</i>)	<ul style="list-style-type: none">- poza zasięgiem oddziaływania bezpośredniego, ok. 30-40 m na północ od inwestycji,- odwodnienie obiektu,- zmiany sukcesyjne w związku z prowadzonymi w trakcie formowania korpusu drogi pracami ziemnymi	<ul style="list-style-type: none">- skrócenie okresu prac ziemnych realizowanych w granicach kompleksu leśnego Puszczy Goleniowskiej
2.	005/ km 27+250	mokradło o charakterze łuży; gniazdowanie samotnika (<i>Tringa ochropus</i>), krzyżówki (<i>Anas platyrhynchos</i>), ostoja zwierzyny łownej sarna (<i>Capreolus capreolus</i>), dzik (<i>Sus scrofa</i>); żerowisko kruka (<i>Corvus corax</i>) i jastrzębia (<i>Accipiter gentili</i>)	<ul style="list-style-type: none">- oddziaływanie bezpośrednie; kolizja z planowaną drogą jezdnią drogi ekspresowej poprzez częściowe zasypanie,- utrata miejsca gniazdowania dla samotnika i krzyżówki- utrata ostoi dla sarny i dzika	<ul style="list-style-type: none">- prace w tym miejscu rozpocząć poza sezonem lęgowym ptaków tj. poza okresem 1 marca – 31 sierpnia, działania ochronne doprecyzowane zostaną przez nadzór przyrodniczy
3.	025/ km 36+800	torfowisko przejściowe (kod 7140) w płytkim śródleśnym, zarastającym zbiorniku astatycznym, dominuje zbiorowisko z czermienią błotną (<i>Calla palustris</i>), często w postaci pła z kępami sitów w kompleksie z inicjalnymi fazami brzeziny bagiennej, udział torfowców jest mały, od strony północnej wkracza olsza (<i>Alnus glutinosa</i>), od strony wschodniej rosną dęby (<i>Quercus robur</i>)r znacznych rozmiarów; ostoja zwierzyny czarnej (dzik)	<ul style="list-style-type: none">- oddziaływanie bezpośrednie, kolizja z planowaną przebudową drogi, zostanie częściowo zasypane i zajęte pod pas drogowy	<ul style="list-style-type: none">- prowadzone pod nadzorem przyrodniczym prace ziemne pomogą zachować południowy fragment zabagnienia (korpus drogowy zamknie nieckę od północy) i w efekcie sukcesji utrzymać gatunki roślinności hydrofilnej

4.	026/ km 38+300	niżowy łęg jesionowo-olszowy <i>Fraxino-Alnetum</i> (kod *91E0), na większości obszaru jest to postać juwenilna wzdłuż uregulowanego cieku (osuszenie, brak zalewów, występowanie brzozy brodawkowatej (<i>Betula pendula</i>) i paproci orlicy (<i>Pteridium aquilinum</i>), w części środkowej otoczony przez zrab, lepszy stan występuje w części zachodniej, w części północnej rośnie i odnawia się wiąz szypułkowy (<i>Ulmus laevis</i>); w roku 2009 stwierdzono gniazdowanie m.in.: kosa, zięby (<i>Fringilla coelebs</i>), pierwiosnka (<i>Phylloscopus collybita</i>), bogatki (<i>Parus major</i>) i trznadla (<i>Emberiza citrinella</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - poza zasięgiem oddziaływania bezpośredniego, 70-80 m od projektowanej drogi, - zmiana stosunków wodnych, - na etapie budowy – rozjeżdżanie siedliska 	<ul style="list-style-type: none"> - lokalizacja zaplecza budowy, dróg dojazdowych poza siedliskiem - prace ziemne przy korpusie drogowym nie będą prowadzone na głębokości występowania płytkich wód podziemnych - na etapie budowy siedlisko zostanie wygradzone w celu ochrony przed nadmierną presją (rozjeżdżanie maszynami drogowymi, potencjalnym zanieczyszczeniem)
5.	038/ km 54+400	łozowisko z niewielkim oczkiem wodnym; miejsce rozrodu płazów	<ul style="list-style-type: none"> - projektowana droga będzie przebiegać skrajem Łozowska, - częściowe przekształcenie w związku z potrzebą wycinki roślinności kolidującej z pasem drogowym oraz wyrównaniem fragmentu terenu 	<ul style="list-style-type: none"> - w celu utrzymania tego wartościowego zawodnienia na etapie prac rekultywacyjnych wskazane byłoby przywrócenie funkcji wyrobisku poprzez pogłębienie i poszerzenie - nasadzenie rodzimych gatunków wierzb - przepusty dla płazów, - prace wykonać poza okresem migracji i rozrodczym płazów
7.	042/ km 59+700	silnie podtopiony zamierający drzewostan olsowy; w roku 2009 stwierdzono łęgi m.in.: czyża (<i>Carduelis spinus</i>), kwiczoła (<i>Turdus pilaris</i>), krzyżówki (<i>Anas platyrhynchos</i>) i łyski (<i>Fulica atra</i>); miejsce żerowania żurawi <i>Grus grus</i> i ptaków drapieżnych	<ul style="list-style-type: none"> - poza zasięgiem oddziaływania bezpośredniego, ok. 80 m od projektowanej drogi - zmiana stosunków wodnych 	<ul style="list-style-type: none"> - prawidłowo prowadzone prace drogowe powinny korzystnie wpłynąć na to siedlisko – zmniejszenie zlewni powierzchniowej odwadnianej przez obniżenie, co w efekcie może doprowadzić do odtworzenia siedliska przy jednoczesnym utrzymaniu części stałego zawodnienia
8.	053/ km 73+500	torfowisko niskie z szuwarem trzcinowym i turzycowym; w sezonie 2008/2009 miejsce gniazdowania m.in.: błotniaka stawowego (<i>Cirrus aeruginosus</i>), rokitniczki	<ul style="list-style-type: none"> - poza zasięgiem oddziaływania bezpośredniego, ok. 30-40 m na północ od projektowanej drogi - przerwanie ciągłości 	<ul style="list-style-type: none"> - droga będzie poszerzona w kierunku południowym, - w celu zachowania korytarza migracyjnego płazów (torfowisko łączy

		<i>(Acrocephalus schoenobaenus)</i> , potrzosa <i>(Emberiza schoeniclus)</i>	korytarza migracyjnego płazów	się rowem z jeziorem Dąbie leżącym po południowej części drogi) zostanie wybudowane kilkuotworowe, typowe przejście dla płazów
9.	092/ km 171+800- 172+200	torfowisko przejściowe otoczone szuwarem pałkowym i łożowiskiem; ważne miejsce rozrodu płazów (żaby zielone, żaba moczarowa); w roku 2009 stwierdzono gniazdowanie m.in.: myszołowa (<i>Buteo buteo</i>), krzyżówki (<i>Anas platyrhynchos</i>) i kokoszki (<i>Gallinula chloropus</i>)	- projektowana droga przecina cenne siedliska - bezpośrednie zniszczenie siedliska - przerwanie ciągłości korytarza migracyjnego	- w ramach korekty przebiegu trasy zostały ominięte cenne obniżenia; trasę poprowadzono zboczami, w granicach gruntu mineralnego, - w celu zachowania ciągłości korytarza migracyjnego zostały zaplanowane dwa wielootworowe przejścia dla płazów oraz jedno przejście dla średnich i dużych zwierząt o wymiarach 3,5x15 m
10.	098/km 207+300	aleja drzew o długości ok. 1km złożona z dębów szypułkowych <i>Quercus robur</i> i kasztanowców zwyczajnych <i>Aesculus hippocastanum</i>	- bezpośrednia kolizja z projektowaną drogą: wycinka kilkunastu drzew	- w projekcie budowlanym należy rozważyć możliwość dążenia do maksymalnego zachowania istniejącej alei drzew , - wycinka drzew poza sezonem lęgowym ptaków tj. poza okresem 1 marca – 31 sierpnia, - przed wycinką drzew należy sprawdzić czy nie stanowią one siedlisk pachnicy dębowej, dostosować się do wskazań nadzoru przyrodniczego
11.	100/ km 209+250	aleja złożona z dębów szypułkowych (<i>Quercus rober</i>) i kasztanowców zwyczajnych (<i>Aesculus hippocastanum</i>) – kilkanaście osobników o obwodach 320-360 cm	- kolizja z nowym pasem drogowym o szerokości 40 m: wycinka kilku starych drzew	- w projekcie budowlanym należy rozważyć możliwość dążenia do maksymalnego zachowania istniejącej alei drzew, - wycinka drzew poza sezonem lęgowym ptaków tj. poza okresem 1 marca – 31 sierpnia, - przed wycinką drzew należy sprawdzić czy nie stanowią one siedlisk

				pachnicy dębowej, dostosować się do wskazań nadzoru przyrodniczego
12.	104/km 91+400	drobny zbiornik wodny (kod 3150), płytki, silnie zarastający szuwarami, turzycowiskami i łożowiskami, licznie występuje grązel żółty (<i>Nuphar lutea</i>); w roku 2009 stwierdzono gniazdowanie m.in.: błotniaka stawowego (<i>Circus aeruginosus</i>), potrzosa (<i>Emberiza schoeniclus</i>) i trznadla (<i>Emberiza citrinella</i>)	<ul style="list-style-type: none"> - poza zasięgiem bezpośredniego oddziaływania, ok. 10-20 m. od projektowanej drogi - na etapie - zniszczenie siedliska przez niewłaściwą lokalizację zaplecza budowy - przerwanie ciągłości korytarzy migracyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> - na etapie budowy, w celu zabezpieczenia siedliska przed zniszczeniem należy odgrodzić go od terenu budowy, - w celu zachowania łączności korytarza migracyjnego zostanie wybudowane w tym miejscu dolne przejście dla dużych zwierząt
13.	113/km 109+950	kompleks wysychających oczek wodnych otoczonych łożowiskami; miejsce rozrodu płazów, w tym ropuchy szarej (<i>Bufo bufo</i>); oczka stanowią miejsce żerowania ptaków wodno-błotnych i drapieżnych (błotniak stawowy (<i>Circus aeruginosus</i>), myszółów (<i>Buteo buteo</i>))	<ul style="list-style-type: none"> - w związku z realizacją inwestycji końcowy fragment starorzecza zostanie zasypany 	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzone pod nadzorem przyrodniczym prace ziemne pomogą zachować północny fragment starorzecza, - lokalizacja zaplecza budowy, dróg dojazdowych poza obszarem, - przed zasypaniem teren należy wygrodzić w celu wykluczenia migracji płazów, w przypadku ich występowania należy przenieść je do innego zbiornika, prace wykonać poza sezonem migracji i rozrodu płazów
14.	116/ km 144+000	interesujący pod względem geomorfologicznym obszar w okolicy Gniazdowa, na który składa się silnie erodowany wąwóz wraz z wąską doliną cieków, partie stokowe porasta kwaśna buczyna (kod 9110), płaskie dno dolinki łęg olszowo-jesionowy <i>Fraxino-Alnetum</i> (kod *91E0)	<ul style="list-style-type: none"> - oddziaływanie bezpośrednie; w związku z realizacją inwestycji zostanie wycięty drzewostan w pasie o szerokości ok. 40 m - przerwanie ciągłości korytarza migracyjnego zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> - na cieku zostanie wybudowany przepust wyposażony w suche półki, pełniący funkcje przejścia dla małych zwierząt, - prace wykonać poza sezonem migracji i rozrodu płazów oraz sezonem lęgowym ptaków, -
15.	117/km 127+450	„Bukowy Las” położony na w od miejscowości Tymień, kompleks dobrze zachowanej kwaśnej buczyny (kod 9110)	<ul style="list-style-type: none"> - projektowana droga przecina zadrzewienia na skraju kompleksu „Bukowy Las” - przerwanie ciągłości lokalnego korytarza migracyjnego zwierząt 	<ul style="list-style-type: none"> - droga w rekomendowanym wariantcie została wytrasowana bez ingerencji w cenny drzewostan, - nieopodal została

				zaproponowana lokalizacja dużego przejścia dla zwierząt
16.	118/km 132+000- 123+500	kompleks łągu olszowo-jesionowego <i>Fraxino-Alnetum</i> (kod *91E0), stanowisko lęgowe żurawia (<i>Grus grus</i>).	- projektowana droga przebiega w sąsiedztwie rozległego kompleksu leśnego	- na etapie budowy – lokalizacja zaplecza budowy i dróg dojazdowych poza obszarem, prace rozpocząć poza sezonem lęgowym ptaków

p.o. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Szczecinie

dr Przemysław Łagodzki